

BIBLIJA

PETNAESTI TJEDAN ČITANJA

OŽUJAK 2017.	STARI ZAVJET	NOVI ZAVJET
69. dan čitanja, ponedjeljak, 6. ožujka	Pnz 29,15-31,27	Lk 4, 14-30
70. dan čitanja, utorak, 7. ožujka	Pnz 31,28-34,12	Lk 4, 31-41
71. dan čitanja, srijeda, 8. ožujka	Jš 1,1-4,18	Lk 4, 42-5,11
72. dan čitanja, četvrtak, 9. ožujka	Jš 4,19-7,15	Lk 5, 12-26
73. dan čitanja, petak, 10. ožujka	Jš 7,16-9,27	Lk 5, 27-39

15. tjedan,
69. dan čitanja, ponedjeljak, 6. ožujka
2017.

Pnz 29,15-31,27
Lk 4, 14-30

Ponovljeni zakon

III. SAVEZ S BOGOM

Kazna za neposluh

¹⁵»Sami znate kako smo boravili u zemlji egipatskoj i kako smo prošli posred naroda kroz koje ste morali proći. ¹⁶Vidjeli ste njihove rugobe, njihove kumire od drveta i kamena, srebra i zlata što ih imaju.

¹⁷Neka ne bude među vama čovjeka ni žene, roda ni plemena kojemu bi se srce danas odvratilo od Jahve, Boga našega, pa da ide iskazivati štovanje bogovima onih naroda. Neka ne bude među vama korijena koji rađa otrovom i pelinom. ¹⁸Neka se nitko, čuvši riječi ovog prokletstva, ne nada blagoslovu kazujući u svome srcu: 'Bit će mi dobro ako poživim i po prohtjevima srca svoga. Nek' povodanj utaži žed!'

¹⁹Takvome neće Jahve nikad oprostiti, nego će se gnjev i ljubomornost Jahvina izliti na tog čovjeka, tako da će se sve prokletstvo zapisano u ovoj knjizi na nj oboriti te će Jahve izbrisati ime njegovo pod nebom.

²⁰Prema svim prokletstvima ovog Saveza, zapisanima u knjizi ovoga Zakona, Jahve će ga odstraniti, na njegovu propast, od svih plemena izraelskih.

²¹Kasniji naraštaj, sinovi vaši poslije vas, i stranci koji dođu iz daleke zemlje, kad vide zla ove zemlje i bolesti što će ih Jahve pustiti na nju, reći će: ²²'Sva je zemlja njegova samo sumpor i sol; niti se što sije niti što klija; nikakva travka na njoj ne raste; jednaka je srušenoj Sodomu i Gomori, Admi i Sebojimu, što ih Jahve sruši u svojoj ljutini i gnjevu.' ²³I svi će narodi pitati: 'Zašto učini Jahve ovako ovoj zemlji? Kakva je morala biti žestina toga silnoga gnjeva?' ²⁴Onda će im se reći: 'Jer su ostavili savez što ga je Jahve, Bog otaca njihovih, bio sklopio s njima kad ih je izveo iz zemlje egipatske; ²⁵i jer su otišli da iskazuju štovanje drugim bogovima i njima se klanjali, bogovima kojih nisu poznavali i kojih im on nije odredio. ²⁶Zato se Jahvin gnjev izlio na ovu zemlju i palo na nju sve prokletstvo zapisano u ovoj knjizi. ²⁷Jahve ih je iščupao iz njihove zemlje u ljutini, srdžbi i velikom gnjevu te ih

bacio u drugu zemlju. Tako je i danas.'

²⁸Što je sakriveno, pripada Jahvi, Bogu našem, a objava nama i sinovima našim zauvijek da vršimo sve riječi ovoga Zakona.«

Povratak k Jahvi

30 »Kad te sve ove riječi, blagoslov i prokletstvo što ih danas preda te stavih, snađu i ti ih uzmeš k srcu među svim narodima među koje te Jahve, Bog tvoj, bude protjerao ²i obratiš se k Jahvi, Bogu svome, i poslušat ćeš - i ti i tvoji sinovi - glas njegov iz svega srca svoga i iz sve duše svoje u svemu što sam ti danas naredio, ³tada će Jahve, Bog tvoj, vratiti tvoje izgnanike; smilovat će se tebi i opet će te sabrati između svih naroda među koje te bude rastjerao Jahve, Bog tvoj. ⁴Ako bi se koji izgnanik tvoj nalazio i na kraju svijeta, i odande će te sabrati Jahve, Bog tvoj - odande će te uzeti. ⁵Jahve, Bog tvoj, dovest će te u zemlju koju su posjedovali oci tvoji da je ti zaposjedneš; učinit će te sretnijim i brojnijim od očeva tvojih.

⁶Jahve, Bog tvoj, obrezat će tvoje srce, srce tvoga potomstva, tako da ljubiš Jahvu, Boga svoga, iz svega srca svoga i iz sve duše svoje i da živiš. ⁷Jahve, Bog tvoj, svalit će sva ova prokletstva na neprijatelje tvoje, na mrzitelje tvoje koji su te progonili. ⁸A ti ćeš ponovno slušati glas Jahvin i vršiti sve njegove zapovijedi koje ti danas dajem. ⁹Jahve, Bog tvoj, obilno će te nagrađivati u svakom pothvatu ruku tvojih, u plodu utrobe tvoje, u plodu stoke tvoje i u urodu tvoga plodnog tla; jer Jahve će se opet radovati nad tvojim dobrom, kao što se radovao nad dobrom otaca tvojih, ¹⁰kad poslušat ćeš glas Jahve, Boga svoga, držeći njegove zapovijedi i njegove naredbe zapisane u knjizi ovoga Zakona, to jest kada se obratiš Jahvi, Bogu svome, svim srcem svojim i svom dušom svojom.«

Ponovljeni zakon

III. SAVEZ S BOGOM

IV. MOJSIJEV SVRŠETAK

Blizina Božje riječi

¹¹»Ova zapovijed što ti je danas dajem nije za te preteška niti je od tebe predaleko. ¹²Nije na nebesima da bi rekao: 'Tko će se za nas popeti na nebesa, skinuti nam je te nam je objaviti da je vršimo?' ¹³Nije ni preko mora da bi mogao reći: 'Tko će preko mora za nas poći, donijeti nam je te nam je objaviti da je vršimo?' ¹⁴Jer, riječ je posve blizu tebe, u tvojim ustima i u tvome srcu da je vršiš.«

Život ili smrt

¹⁵»Gledaj! Danas preda te stavljam: život i sreću, smrt i nesreću. ¹⁶Ako poslušáš zapovijedi Jahve, Boga svoga, koje ti danas dajem - ako ih poslušáš ljubeći Jahvu, Boga svoga, hodeći njegovim putovima, vršeći njegove zapovijedi, njegove zakone i njegove uredbe, živjet ćeš i razmnožit će te Jahve, Bog tvoj, i blagoslovit će te u zemlji u koju ulaziš da je zaposjedneš. ¹⁷Ali ako se srce tvoje odvrati i ne poslušáš, nego zastraniš i budeš se klanjao drugim bogovima i njima iskazivao štovanje, ¹⁸ja vam danas izjavljujem da ćete zaista propasti; nećete dugo živjeti na zemlji u koju ćete, prešavši Jordan, ući da je zaposjednete. ¹⁹Uzimam danas za svjedoke protiv vas nebo i zemlju da pred vas stavljam: život i smrt, blagoslov i prokletstvo. Život, dakle, biraj, ²⁰ljubeći Jahvu, Boga svoga, slušajući njegov glas, prianjajući uz njega, da živiš ti i tvoje potomstvo. Ta on je život tvoj, tvoj dugi vijek, da bi mirno mogao boraviti na zemlji za koju se Jahve zakle ocima tvojim: Abrahamu, Izaku i Jakovu da će im je dati.«

IV. MOJSIJEV SVRŠETAK

Jošua određen za vođu

31 Mojsije dođe da upravi ove riječi svemu Izraelu: ²»Meni je danas sto dvadeset godina« - reče im. »Ne mogu više izlaziti i ulaziti. A Jahve mi je rekao: 'Nećeš prijeći ovog Jordana!' ³Sam Jahve, Bog tvoj, pred tobom će prijeći; on će pred tobom potući one narode da ih otjerate s posjeda. Jošua će pred tobom ići, kako je Jahve rekao. ⁴Jahve će postupiti s njima kako je postupio sa Sihonom i Ogom, amorejskim kraljevima, i njihovom zemljom kad ih uništi. ⁵Pred vas će ih Jahve položiti, a vi ćete s njima postupati prema svim naredbama koje sam vam dao. ⁶Ohrabrite se i budite odlučni! Ne bojte se i nemojte prédati pred njima. Ta sâm Jahve, Bog tvoj, ide s tobom; neće te zapustiti niti će te ostaviti.«

⁷Tada Mojsije zovnu Jošuu pa mu reče pred svim Izraelom: »Ohrabri se i budi odlučan! Jer ti ćeš ići s ovim narodom u zemlju za koju se Jahve zakle ocima njihovim da će im je dati; ti ćeš im je predavati u baštinu. ⁸Sam Jahve ide pred tobom; on će s tobom biti; neće te zapustiti niti će te ostaviti. Ne boj se i ne dršći!«

Sedmogodišnja proslava Saveza

⁹Mojsije napisa ovaj Zakon i predade ga svećenicima, sinovima Levijevim, koji su nosili Kovčeg saveza Jahvina, i svim izraelskim starješinama. ¹⁰Mojsije im naredi: »Svake sedme godine - godine oprosne - na Blagdan sjenicâ, ¹¹kad dođe sav Izrael da vidi lice Jahve, Boga tvoga, na mjestu koje on odabere, pročitaj ovaj Zakon u nazočnosti svega Izraela. ¹²Saberu narod - ljude, žene, djecu i došljaka što bude u tvojim gradovima - da čuju i da nauče bojati se Jahve, Boga vašega, pa da drže i vrše sve riječi ovog Zakona. ¹³Sinovi njihovi, koji to još ne znaju, čut će i naučit će bojati se Jahve, Boga vašega, sve vrijeme dok budete živjeli na zemlji što ćete je, prešavši Jordan, zaposjesti.«

Ponovljeni zakon

IV. MOJSIJEV SVRŠETAK

Predgovor Mojsijevu hvalospjevu

¹⁴Jahve reče Mojsiju: »Evo se bliži vrijeme tvoje smrti. Zovni Jošuu i nađite se u Šatoru sastanka da mu dam zapovijedi.«

Mojsije i Jošua dođu u Šator sastanka. ¹⁵U Šatoru pokaže se Jahve u stupu od oblaka. Stup od oblaka stajao je na ulazu u Šator.

¹⁶Jahve reče Mojsiju: »Evo ćeš naskoro počinuti sa svojim ocima. A narod će se ovaj dići da čini blud idući za tuđim bogovima one zemlje u koju će naskoro ući; mene će napustiti i prekršit će moj savez što ga s njim sklopili. ¹⁷I onda će se izliti moj gnjev na nj. Ostavit ću ih tada i sakriti od njih svoje lice da budu proždirani. Snaći će ih mnoga zla i nevolje i onda će reći: 'Zar me ne snalaze ove nevolje zbog toga što Bog moj nije u mojoj sredini?' ¹⁸A ja ću sasvim sakriti svoje lice u taj dan, zbog svega zla što ga budu činili okrećući se drugim bogovima.

¹⁹Pišite sada sebi ovu pjesmu. Neka je nauče Izraelci! Stavi je u njihova usta da mi ova pjesma bude svjedokom protiv Izraelaca.

²⁰Kad ih dovedem u zemlju kojom teče med i mlijeko i za koju se zakleh ocima njihovim i kad se najedu, nasite i ugoje, okrenut će se oni drugim bogovima i njima će iskazivati štovanje; mene će prezreti i prekršiti moj savez. ²¹A kad ih snađu mnoge nesreće i nevolje, ova pjesma, jer je njihovo potomstvo neće nikada zaboraviti, pružit će svjedočanstvo protiv njih. Jer znam ja njihove osnove i što već danas snuju, prije nego sam ih i doveo u zemlju koju im pod zakletvom obećah.«

²²Toga dana napisa Mojsije ovu pjesmu i nauči Izraelce pjesmi.

²³Nunovu sinu Jošui naloži: »Ohrabri se i budi odlučan! Jer ti ćeš uvesti Izraelce u zemlju za koju sam im se zakleo. I ja ću biti s tobom.«

²⁴Kad Mojsije napisa riječi ovoga Zakona u knjigu, ²⁵tada naredi Levijevcima, koji su nosili Kovčeg saveza Jahvina: ²⁶»Uzmite knjigu ovoga Zakona i položite je uz Kovčeg saveza

Jahvina. Neka ondje bude svjedokom protiv tebe! ²⁷Ta znam ja tvoju buntovnost i tvoju tvrdu šiju. Evo i danas, dok još s vama živim, bunite se protiv Jahve. A kako li nećete kad ja umrem!«

Evandjelje po Luki

III. ISUSOVO DJELOVANJE U GALILEJI

III. ISUSOVO DJELOVANJE U GALILEJI

Isus se vraća u Galileju

¹⁴A Isus se u snazi Duha vrati u Galileju te glas o njemu puče po svoj okolici. ¹⁵I slavljen od sviju, naučavaše po njihovim sinagogama.

Odbačen u Nazaretu

¹⁶I dođe u Nazaret, gdje bijaše othranjen. I uđe po svom običaju na dan subotnji u sinagogu te ustane čitati. ¹⁷Pruže mu Knjigu proroka Izaije. On razvije knjigu i nađe mjesto gdje stoji napisano:

¹⁸*Duh Gospodnji na meni je
jer me pomaza!
On me posla
blagovjesnikom biti siromasima,
proglasiti sužnjima oslobođenje,
vid slijepima,
na slobodu pustiti potlačene,*

¹⁹*proglasiti godinu milosti Gospodnje.*

²⁰Tada savi knjigu, vrati je poslužitelju i sjede. Oči sviju u sinagogi bijahu uprte u njega. ²¹On im progovori: "Danas se ispunilo ovo Pismo što vam još odzvanja u ušima." ²²I svi su mu povlađivali i divili se milini riječi koje su tekle iz njegovih usta. Govorahu: "Nije li ovo sin Josipov?"

²³A on im reče: "Zacijelo ćete mi reći onu prisposobu: Liječniče, izliječi sam sebe! Što smo čuli da se dogodilo u Kafarnaumu, učini i ovdje, u svom zavičaju." ²⁴I nastavi: "Zaista, kažem vam, nijedan prorok nije dobro došao u svom zavičaju. ²⁵Uistinu, kažem vam, mnogo bijaše udovica u Izraelu u dane Ilijine kad se na tri godine i šest mjeseci zatvorilo nebo pa zavlada velika glad po svoj zemlji. ²⁶I ni k jednoj od njih nije bio poslan Ilija doli k ženi udovici u Sarfati sidonskoj. ²⁷I mnogo bijaše gubavaca u Izraelu za proroka Elizeja. I nijedan se od njih ne očisti doli Naaman Sirac."

²⁸Čuvši to, svi se u sinagogi napune

gnjevom, ²⁹ustanu, izbace ga iz grada i odvedu na rub brijega na kojem je sagrađen njihov grad da ga strmoglave. ³⁰No on prođe između njih i ode.

15. tjedan,
70. dan čitanja, utorak, 7. ožujka 2017.

Pnz 31,28-34,12
Lk 4, 31-41

Ponovljeni zakon

IV. MOJSIJEV SVRŠETAK

Mojsijeva pjesma

²⁸»Saberite k meni sve starješine svojih plemena i svoje nadglednike da na njihove uši kažem ove riječi te da protiv njih uzmem za svjedoke nebo i zemlju. ²⁹Jer znam ja da ćete se nakon moje smrti izopačiti i skrenuti s puta koji sam vam odredio; nesreća će vas snaći u budućim vremenima kad budete činili što je Jahvi nemilo i gnjevili ga djelima ruku svojih.«

³⁰A onda, na uši sve zajednice izraelske, Mojsije izgovori do kraja riječi ove pjesme:

32 »Slušajte, nebesa, sad ću govoriti; čuj, zemljo, riječi usta mojih!

²Nek' mi nauk daždi poput kiše, kao rosa riječ nek' moja pada, kao kišica po mladoj zeleni, kao pljusak po travi velikoj!

³Jer, Jahvino ću ime uznositi, a vi Boga našeg veličajte!

⁴On je Stijena, djelo mu je savršeno, jer pravi su svi njegovi putovi. Bog je on vjeran i bez zloće, pravedan je on i pravičan.

⁵Oni mu se iznevjeriše - nisu mu sinovi, već nakaze sinovske, porod izopačen i prepreden.

⁶Tako li uzvraćaš Jahvi, narode glupi i bezumni! Nije li on Otac tvoj, Stvoritelj, koji te sazdao, po kom postojiš?

⁷Spomeni se dana pradavnih, promotri godine od naraštaja do naraštaja. Oca svoga pitaj, i poučit će te, pitaj starije, pa će ti kazati.

⁸Kad je Višnji baštinu dijelio narodima, kad je razmještao sinove čovječje, odredi im međe po broju Božjih sinova:

⁹tad Jahvu njegov narod zapade, Jakov bî njegova baština.

¹⁰U zemlji stepskoj on ga je našao, u pustinjskoj jezivoj pustoši. Obujmio ga, gajio ga i čuvao k'o zjenu oka svoga.

¹¹Poput orla što bdi nad gnijezdom,

nad svojim orlicima lebdeći, tako on krila širi, uzima ga, pa ga na svojim nosi perima.

¹²Jahve sâm njega je vodio, tuđeg boga s njim ne bijaše.

¹³Povede ga po visočjima zemlje, nahrani ga plodovima poljskim, dade mu meda iz pećine i ulja iz tvrde stijene;

¹⁴kravljeg masla i ovčjeg mlijeka s pretilinom jaganjaca, ovnova bašanskih i jaraca, sa salom žitnih bubrega, i napoji ga pjenušavom krvlju grožđa.

¹⁵Jeo je Jakov i nasitio se, ugojio se Ješurun pa se uzritao. Udebljao si se, utovio, usalio. Odbacio je Boga koji ga stvori i prezreo Stijenu svog spasenja.

¹⁶Tuđim bozima učiniše ga ljubomornim, razjariše ga gnusobama.

¹⁷Žrtvovahu zlodusima koji Bog nisu, bogovima kojih ne poznavahu prije, došljacima koji stigoše nedavno i koje oci njihovi ne štovahu.

¹⁸Odnemaruješ Stijenu što te na svijet dade, ne sjećaš se više Boga koji te rodi!

¹⁹Vidje to Jahve i u gnjevu svojem odbaci sinove svoje i kćeri.

²⁰Lice ću im svoje sakriti, reče, i vidjet ću što će biti od njih. Jer izopačeno je to koljeno, sinovi u kojima vjernosti nema.

²¹Ništavnim me bogom na ljubomor potakoše, razdražiše me ništavilima svojim, i ja ću njih ljubomornim učinit', pukom ništavnim, razdražit ću ih glupim nekim narodom!

²²Da, moga gnjeva požar je usplamtio i gorjet će do dubina šeolskih; proždrijet će zemlju i sve što ona rađa, sažeći joj brda do temelja.

²³Nevolje na njih ću svaliti, na njih ću svoje istrošiti strijele.

Ponovljeni zakon

IV. MOJSIJEV SVRŠETAK

²⁴Od gladi će umirati,
ognjica i pošast njih će trovati.
Poslat ću na njih zub zvjerinji
i otrov zmijâ što prahom gmižu.

²⁵Vani će mač zatirati djecu,
a strava će vladati unutra.
Ginut će jednako momak i djevojka,
dojenče i starac sjedokos.

²⁶Rekoh: U prah ću ih smrviti,
zbrisati im spomen među ljudima.

²⁷Ali se bojah ruga dušmanskoga:
mogli bi im prevarit' se protivnici,
pa da kažu: 'Pobjeda je naša,
nije to Jahvina izvela ruka.'

²⁸Jer narod je to neupućen,
oštroumlja u njih nema.

²⁹Da su mudri, već bi se i dosjetili,
razabrali što ih očekuje.

³⁰Kako da jedan tisuću u bijeg nagna,
i deset tisuća da dvojica gone,
da ih Stijena njina nije prodala,
da ih Jahve nije izručio?

³¹Al' stijena im nije poput naše Stijene;
osuđeni su naši neprijatelji.

³²Jer trs je njihov od sodomskog trsa
i od vinograda gomorskih;
grožđe im je grožđe otrovno,
grozdovi im grozdovi gorčine;

³³njihovo je vino otrov zmijski,
žestok jed otrovnice ljute.

³⁴Al' nije li on u mene poput dragulja,
zapečaćen u mojim riznicama?

³⁵Moja je odmazda i nagrada
u vrijeme kad im noga posrne.
Jer blizu je dan njihove propasti,
udes njihov brzo im se bliži!

³⁶(Pravdu će Jahve dati svome puku,
sažalit se nad slugama svojim.)
Vidjet će da im gine snaga,
da je i robu i slobodnu kraj.

³⁷Tad će reći: 'Ta gdje su bozi njihovi,
gdje stijena kojom se zaklanjahu?

³⁸Oni što su jeli salo njihovih klanica
i pili vino njihovih ljevanica?'
Neka se dignu i neka vam pomognu,

nek' vam budu zaklonište!

³⁹Vidite sada da ja, ja jesam,
i da drugog Boga pored mene nema!
Ja usmrćujem i oživljujem;
ja udaram i iscjeljujem
(i nitko se iz ruke moje ne izbavlja).

⁴⁰Da, svoju ruku ja dižem prema nebu
i kažem: Ne bio ja živ vječito

⁴¹ako naoštrivši mač svoj blistavi
ne uzmem sud u svoje ruke
da svojim odmazdim dušmanima,
da naplatim onima koji mene mrze.

⁴²Strijele svoje opojit ću krvlju
i mač moj najest će se mesa,
krvi ubijenih i zarobljenih,
glavâ dušmanskih vrhovnika.

⁴³Kličite, o nebesa, s njime,
obožavajte ga, sinovi Božji!
Kličite, puci, s njegovim narodom,
uznosite snagu njegovu,
poslanici Jahvini.
Jer će krv slugu svojih osvetiti,
istom mjerom vratit' dušmanima,
naplatit će od onih koji njega mrze,
očistit' od grijeha zemlju svog naroda.«

⁴⁴Dođe Mojsije s Jošuo, sinom Nunovim,
te izgovori u uši naroda riječi ove pjesme.

⁴⁵Kad Mojsije izgovori sve ove riječi svemu
Izraelu, ⁴⁶reče im: »U srca svoja usadite sve
riječi koje danas uzimam za svjedoka protiv
vas; naredite sinovima svojim da ih drže vršeci
sve riječi ovoga Zakona. ⁴⁷Ta nije to za vas
prazna riječ jer ona je vaš život. Zbog ove
riječi živjet ćete dugo na zemlji koju ćete,
prešavši Jordan, zaposjesti.«

Mojsijeva priprema za smrt

⁴⁸Toga istog dana Jahve reče Mojsiju:
⁴⁹»Popni se na goru Nebo u Abarskom gorju -
ono je u moapskoj zemlji nasuprot Jerihonu -
pa pogledaj zemlju kanaansku što ću je dati u
posjed Izraelcima. ⁵⁰Onda umri na gori na koju
se uspneš i pridruži se svojim precima kao što
je i tvoj brat Aron, koji je umro na brdu Horu,
bio pridružen svojim. ⁵¹A to zato što ste mi se

Ponovljeni zakon

II. JAHVINA DJELA OBVEZUJU JAHVIN NAROD

iznevjerili sred Izraelaca kod Meriba Kadeša, kod voda u pustinji Sinu: niste očitivali moju svetost među Izraelcima. ⁵²Zato ćeš samo izdaleka vidjeti onu zemlju, ali u nju nećeš ući - u zemlju koju dajem Izraelcima.«

Mojsijev blagoslov

33 Ovo je blagoslov kojim Mojsije - čovjek Božji - blagoslovi Izraelce pred svoju smrt. ²Reče on:

»Dođe Jahve sa Sinaja, sa Seira im se pokazao i s gore Parana zasja. Zbog njih dođe od kadeških zborova, sa svoga juga sve do Obronaka.

³Ipak ti ljubiš narode, svi sveti njihovi u tvojoj su ruci. Pred tvojim su ležali nogama, išli tobom predvođeni.«

⁴(Mojsije nam je odredio zakon.)

»Zbor Jakovljevi njegovom posta baštinom;

⁵i bje kralj u Ješurunu kad se sakupiše glavari narodni, kad se sjediniše plemena Jakovljeva.

⁶Nek' živi Ruben i nikad nek' ne izumre, nek' živi šačica njegovih!«

⁷Evo što reče za Judu:

»Uslišaj, Jahve, glas Judin i privedi ga k njegovu narodu. Nek mu ruke njegovo brane pravo, pomoz mu protiv dušmana njegovih.«

⁸O Leviju reče:

»Daj Leviju tvoje urime i tvoje tumime čovjeku milosti svoje, koga si u Masi iskušao, s kojim si se preo kod voda meripskih.«

⁹O ocu svome i majci reče on:

»Nisam ih vidio! Braće svoje ne poznaje, na svoju se djecu ne osvrće, jer tvoju riječ on je vršio i tvojega se držao Saveza.

¹⁰On uči Jakova tvojim odredbama i Izraela tvojemu zakonu.

On podiže kâd k tvojim nosnicama i paljenicu na žrtvenik ti stavlja.

¹¹O Jahve, snagu mu blagoslovi, milostivo primi djelo ruku njegovih. Slomi bedra njegovih neprijatelja; mrzitelji njegovi nek' više ne ustanu.«

¹²O Benjaminu reče:

»Jahvin je on ljubimac i u miru svagda počiva. Višnji ga štiti svih njegovih dana, između njegovih prebiva bregova.«

¹³O Josipu reče:

»Zemlju mu je Jahve blagoslovio; njegovo je najbolje od onog što daje rosa nebeska i što se u bezdanima dolje krije!

¹⁴Najbolje od onog što daruje sunce i što mlađak novi nosi,

¹⁵prvine s drevnih planina i najbolje s vječnih brežuljaka,

¹⁶ponajbolji rod zemlje i svega što je na njoj i milost Onog što prebiva u grmu. Nek' sve to dođe na glavu Josipovu, na tjeme posvećenog između sve braće!

¹⁷K'o prvenac bika on je veličanstven, rozi su mu rogovi bivolji, njima on nabada narode sve do krajeva zemaljskih. Takva su mnoštva Efrajimova, takve su tisuće Manašeove.«

¹⁸O Zebulun reče:

»Bio sretan, Zebulune, u pohodima, i ti, Jisakare, u šatorima svojim!

¹⁹Na brdu gdje dolaze zazivati narodi za uspjeh prinose oni prave žrtve jer sišu obilje morâ i blago skriveno u pijesku.«

²⁰O Gadu reče:

»Nek' je blagoslovljen tko Gada raširi! Poput lavice on počiva razderavši mišicu i glavu.

²¹Prvine je tad sebi dodijelio jer vidje da mu je sačuvan dio glavarev. Na čelu svega naroda on je došao,

Ponovljeni zakon

III. SAVEZ S BOGOM

pravdu Jahvinu izvršivši
i odluke njegove s Izraelom.«

²²O Danu reče:

»Dan je lavić
što skače iz Bašana.«

²³O Naftaliju reče:

»Naftali, milostima nasićen,
Jahvinim ispunjen blagoslovom:
more i jug njegovo su vlasništvo.«

²⁴O Ašeru reče:

»Blagoslovljen bio Ašer među sinovima!
Nek' miljenik bude
među braćom svojom,
i nek' noge svoje u ulje umače!

²⁵Nek' ti zasuni budu od gvožđa i mjedi
i nek' ti mir traje koliko i život!

²⁶Nitko nije kao Bog Ješurunov:

po nebesima u pomoć ti jezdi
i po oblacima u svom veličanstvu!

²⁷Bog vječni tvoje je utočište,

a na zemlji drevna njegova mišica
pred tobom goni neprijatelja;
on dovikuje: 'Uništi!'

²⁸U sigurnosti prebiva Izrael,

a Jakovljevi su izvor na osami
u zemlji žita i vina,
gdje nebesa rosom dažde.

²⁹Blago tebi, Izraele!

Koji narod k'o tebe Jahve spašava?
On štiti je tvoj što te brani
i mač tvoj slavodobitni,
dušmani ti se ulagaju,
al' ti ćeš im gaziti po leđima.«

Dopustio sam da je pogledaš svojim očima, ali
ti onamo nećeš prijeći.«

⁵I Mojsije, sluga Jahvin, umrije ondje u
zemlji moapskoj po Jahvinoj zapovijedi. ⁶I
ukopa ga on u dolini u zemlji nasuprot Bet
Peoru. Do dana današnjega nitko nije doznao
za njegov grob. ⁷Mojsiju bijaše sto dvadeset
godina kad umrije. Oko mu nije oslabilo niti mu
je snaga popustila. ⁸Izraelci oplakivahu Mojsija
na Moapskim poljanama trideset dana. Potom
prodoše i dani oplakivanja - tugovanja za
Mojsijem. ⁹A Jošua, sin Nunov, bio je ispunjen
duhom mudrosti jer Mojsije bijaše na nj
položio svoje ruke. Njega su Izraelci slušali i
činili kako je Jahve naredio Mojsiju.

¹⁰Ne pojavi se više prorok u Izraelu ravan
Mojsiju - njega je Jahve poznavao licem u lice!
- ¹¹po svim onim znakovima i čudesima u
zemlji egipatskoj za koja ga je Jahve slao da
ih učini na faraonu, na svim službenicima
njegovim i na svojoj zemlji njegovoj, ¹²po onoj
moćnoj ruci njegovoj i po svim onim velikim
zastrašnim djelima koja učini na oči svega
Izraela.

Mojsijeva smrt

34 Poslije toga ode Mojsije s
Moapskih poljana na brdo Nebo, na
vrhunac Pisge nasuprot Jerihonu, gdje mu
Jahve pokaza svu zemlju: Gilead do Dana,
²sav Naftali, kraj Efrajimov i Manašeov, svu
Judinu krajinu do Zapadnog mora; ³zatim
Negeb, područje doline Jerihona - grada palmi
- do Soara. ⁴Potom mu reče Jahve: »Ovo je
zemlja za koju sam se zakleo Abrahamu,
Izaku i Jakovu da ću je dati tvome potomstvu.

Evandjelje po Luki

III. ISUSOVO DJELOVANJE U GALILEJI

Naučava u Kafarnaumu i liječi opsjednutoga

³¹I siđe u Kafarnaum, grad galilejski. I poučavaše ih subotom ³²te bijahu zaneseni njegovim naukom jer silna bijaše riječ njegova.

³³A zatekao se u sinagogi čovjek s duhom nečistoga đavla. On povika u sav glas: ³⁴"Hej, što ti imaš s nama, Isuse Nazarećanine? Došao si da nas uništiš! Znam ja tko si ti: Svetac Božji." ³⁵Isus mu zaprijeti: "Umukni i iziđi iz njega!" Nato đavao čovjeka obori u sredinu te iziđe iz njega ne naživ mu ništa. ³⁶I nastade opće zaprepaštenje te se među sobom razgovarahu: "Kakve li riječi! S vlašću i snagom zapovijeda nečistim dusima te izlaze!" ³⁷I glas se o njemu širio po svim okolnim mjestima.

Ozdravljenje Šimunove punice i drugih bolesnika

³⁸Ustavši iz sinagoge, uđe u kuću Šimunovu. A Šimunovu je punicu mučila velika ognjica. I zamole ga za nju. ³⁹On se nadvi nad nju, zaprijeti ognjici i ona je pusti. I odmah ustade i posluživaše im.

⁴⁰O zalazu sunca svi koji su imali bolesnike od raznih bolesti dovedoše ih k njemu. A on bi na svakoga od njih stavljaio ruke i ozdravljao ih. ⁴¹A iz mnogih su izlazili i zlodusi vičući: "Ti si Sin Božji!" On im se prijetio i nije im dao govoriti jer su znali da je on Krist.

15. tjedan,
71. dan čitanja, srijeda, 8. ožujka 2017.

Jš 1,1-4,18
Lk 4, 42-5,11

Jošua

I. OSVAJANJE OBEĆANE ZEMLJE

I. OSVAJANJE OBEĆANE ZEMLJE

1. PRIPREME

Poziv za polazak u obećanu zemlju

1 Poslije smrti Mojsija, sluga Jahvina, reče Jahve Jošui, sinu Nunovu, pomoćniku Mojsijevu: ²»Moj je sluga Mojsije umro; zato sada ustani, prijeđi preko toga Jordana, ti i sav taj narod, u zemlju koju dajem sinovima Izraelovim. ³Svako mjesto na koje stupi vaša noga dajem vam, kao što obećah Mojsiju. ⁴Od pustinje i od Libanona pa do Velike rijeke, rijeke Eufrata, i sve do Velikog mora na sunčanom zapadu - sve će to biti vaše područje. ⁵Nitko neće odoljeti pred tobom u sve dane tvog života; ja ću biti s tobom, kao što sam bio s Mojsijem, i nikada te neću napustiti niti ću te ostaviti.«

Vjernost Zakonu, jamstvo nebeske pomoći

⁶»Budi odvažan i hrabar jer ćeš ti uvesti narod ovaj da primi u baštinu zemlju za koju se zakleh ocima njihovim da ću im je dati. ⁷Samo budi odvažan i hrabar da sve učiniš vjerno prema naredbama koje ti je dao Mojsije, sluga moj. Ne skreći od toga ni desno ni lijevo da bi ti bilo sretno sve što poduzmeš. ⁸Neka knjiga Zakona bude na ustima tvojim: razmišljaj o njoj danju i noću, kako bi vjerno držao sve što je u njoj napisano: samo ćeš tada biti sretan i uspjet ćeš u pothvatima. Nisam li ti zapovjedio: ⁹odvaži se i budi hrabar? Ne boj se i ne strahuj, jer kuda god pođeš, s tobom je Jahve, Bog tvoj.«

Okupljanje plemenâ

¹⁰Tada zapovjedi Jošua glavarima narodnim: ¹¹»Prođite kroz tabor i proglasite puku ovu zapovijed: 'Spremite sebi brašnenice jer ćete za tri dana prijeći preko Jordana da biste primili u posjed zemlju koju vam Jahve, Bog vaš, daje u baštinu.'«

¹²Zatim reče Jošua plemenu Rubenovu i Gadovu i polovini plemena Manašeova:

¹³»Sjetite se onoga što vam je zapovjedio Mojsije, sluga Jahvin, kada vam je rekao: 'Jahve, Bog vaš, hoće da počinete i daje vam ovu zemlju. ¹⁴Vaše žene, djeca i stada mogu ostati u zemlji koju vam je dao Mojsije s onu stranu Jordana. Vi pak ratnici, za boj spremni, morate naoružani poći pred svojom braćom da im pomognete, ¹⁵sve dok Jahve ne dade da počinu i vaša braća, kao i vi, i dok ne zaposjednu zemlju koju im daje Jahve, Bog vaš. Tada se možete vratiti u zemlju koja vam pripada i koju vam je dao Jahvin sluga Mojsije, na drugoj strani Jordana, prema istoku sunca.'«

¹⁶Oni odgovore Jošui: »Sve što nam zapovjediš, učinit ćemo, i kuda nas god pošalješ, poći ćemo. ¹⁷Kao što smo slušali Mojsija, tako ćemo se pokoravati i tebi. Samo neka Jahve, Bog tvoj, bude s tobom kao što bijaše s Mojsijem! ¹⁸Tko se god usprotivi tvome glasu i ne poslušat tvojih riječi u svemu što mu zapovjediš, neka bude pogubljen. Samo ti budi odvažan i hrabar!«

Jošua uhode u Jerihonu

2 Jošua, sin Nunov, posla potajno iz Šitima dvojicu uhoda s nalogom: »Idite, izvidite područje, osobito Jerihon.« Oni odu i stignu u kuću bludnice koja se zvala Rahaba i ondje prenoće. ²To bude javljeno kralju jerihonskom: »Evo, stigoše noćas ovamo neki ljudi od sinova Izraelovih da izvide zemlju.« ³Tada kralj jerihonski poruči Rahabi: »Izvedi ljude koji su došli k tebi, koji su ušli u tvoj dom, jer su došli uhoditi svu zemlju.« ⁴Ali žena uze ona dva čovjeka, sakri ih i reče: »Istina, ti su ljudi došli k meni, ali ja nisam znala odakle su. ⁵Kada se u sumrak zatvarahu gradska vrata, oni odoše i ja ne znam kamo su krenuli. Požurite za njima jer ih još možete stići.« ⁶A ona ih bijaše izvela na krov i sakrila pod netrvjeni lan što ga je ondje razastrla. ⁷I požure se ljudi u potjeru za njima, prema Jordanu, sve do prijelaza preko rijeke; a kad je potjera izišla, zatvore se za njima gradska vrata.

Jošua

I. OSVAJANJE OBEĆANE ZEMLJE

Sporazum između Rahabe i uhoda

⁸Dok još oni gore ne bijahu zaspali, popne se Rahaba k njima na krov ⁹i reče im: »Znam da vam je Jahve dao ovu zemlju, jer nas je sve uhvatio strah od vas i prezaju od vas svi žitelji ovoga kraja. ¹⁰Jer čusmo kako je Jahve isušio vodu Crvenoga mora pred vama kada ste izašli iz Egipta, i ono što ste učinili dvojici kraljeva amorejskih s druge strane Jordana, Sihonu i Ogu, koje pogubiste. ¹¹Kad smo čuli sve to, zastalo nam srce i nitko da smogne snage da vam se suprotstavi jer Jahve, Bog vaš - on je Bog gore na nebesima i dolje na zemlji. ¹²Zakunite mi se, dakle, Jahvom da ćete i vi učiniti milost domu oca moga, kao što i ja učinih milost vama, i dajte mi pouzdan znak ¹³da ćete ostaviti na životu moga oca i moju majku, braću moju i sestre moje i sve njihovo i da ćete nas izbaviti od smrti.«

¹⁴Odgovoriše joj ljudi: »Životom svojim jamčimo za vas, samo ako nas ne izdate. Kad nam Jahve dade zemlju, iskazat ćemo ti milost i vjernost.«

¹⁵Rahaba ih zatim spusti po konopu kroz prozor jer joj je kuća bila uz bedem i ona je do bedema stanovala. ¹⁶Još im reče: »Pođite prema gori da vas potjera ne nađe i krijte se ondje tri dana dok se progonitelji ne vrate, a onda idite svojim putem.«

¹⁷Ljudi joj odgovore: »Evo, ovako ćemo ti ispuniti zakletvu kojom si nas zaklela: ¹⁸kad uđemo u zemlju, posluži se ovim znakom: priveži ovu crvenu vrpču za prozor kroz koji nas spuštaš i sakupi kod sebe, u kući, svoga oca, i svoju majku, i svoju braću, i svu svoju rodbinu. ¹⁹Tko god od vas stupi van preko praga tvoje kuće, krv njegova na glavu njegovu: nije krivnja na nama - sam je krivac svojoj smrti; a tko ostane s tobom u kući, krv njegova neka padne na glave naše - mi ćemo biti krivci ako ga se tko rukom dotakne. ²⁰Ako pak izdaš ovu našu stvar, slobodni smo od zakletve kojom si nas zaklela.«

²¹A ona odgovori: »Neka bude kako rekoste!« Tada ih pusti i oni odoše, a ona zaveza na prozor crvenu vrpču.

Povratak uhoda

²²Oni odoše i dođoše u goru i ondje ostadoše tri dana dok se ne vrati potjera; tražila ih je potjera na svim putovima, ali ih nije nigdje našla. ²³Tada se vrate i one dvije uhode: siđu s gore, prijeđu preko rijeke i dođu k Jošui, sinu Nunovu, te ga izvijeste o svemu što im se dogodilo. ²⁴I rekoše Jošui: »Jahve nam je svu tu krajinu predao u ruke; sve je njezine stanovnike uhvatio strah pred nama.«

2. PRIJELAZ PREKO JORDANA

Pripreme za prijelaz

3 Urani Jošua i sa svim sinovima Izraelovim krene od Šitima. I stignu do Jordana pa ondje prije prijelaza prenoće. ²Poslije tri dana prođu starješine kroz tabor i zapovjede puku: ³»Čim ugledate Kovčeg saveza Jahve, Boga vašega, i svećenike levite koji ga nose, krenite svi sa svoga mjesta i pođite za njim. ⁴Tako ćete znati put kojim vam je ići, jer tim putem još nikada niste išli. Ali između vas i Kovčega neka bude razmak do dvije tisuće lakata. I da mu se niste približili.«

⁵A Jošua zapovjedi narodu: »Posvetite se za sutra, jer će sutra Jahve učiniti čudesa među vama.« ⁶A svećenicima Jošua zapovjedi: »Dignite Kovčeg saveza i nosite ga pred narodom.« I digoše Kovčeg saveza i poniješe ga pred narodom.

Posljednje upute

⁷Jahve reče Jošui: »Danas te počinjem uzvisivati pred očima svega Izraela, neka znaju da sam s tobom kao što bijah s Mojsijem. ⁸Ti pak zapovjedi svećenicima koji nose Kovčeg saveza: 'Kada stignete do voda jordanskih, u Jordanu se samom zaustavite.'«

⁹Tada reče Jošua Izraelcima: »Priđite i čujte riječi Jahve, Boga svojega.« ¹⁰I reče Jošua: »Po ovomu ćete spoznati da je među vama Bog živi: on će goniti ispred vas Kanaance, Hetite, Hivijce, Perizane, Girgašane, Amorejce i Jebusejce. ¹¹Evo, Kovčeg saveza Gospodara

Jošua

I. OSVAJANJE OBEĆANE ZEMLJE

sve zemlje proći će pred vama preko Jordana.

¹²Izaberite odmah dvanaest ljudi iz plemena Izraelovih, po jednoga iz svakoga plemena.

¹³Čim stopala svećenika koji nose Kovčeg Jahve, Gospodara sve zemlje, stupe u Jordan, razdijelit će se voda Jordana, i ona što teče odozgo ustavit će se kao nasip.«

Prijelaz preko rijeke

¹⁴Kad je narod krenuo iz svojih šatora da prijeđe preko Jordana, ponesu svećenici Kovčeg saveza pred njim. ¹⁵A kad su nosači Kovčega stigli do Jordana i kada su svećenici koji su nosili Kovčeg zagazili u vodu na obali - a bilo je vrijeme žetve kad se Jordan prelijeva preko svojih obala - ¹⁶voda što je tekla odozgo daleko se, poput nasipa, ustavila kod grada Adame, koji se nalazi kraj Sartana; a voda što je otjecala dolje u Arapsko ili Slano more sasvim je otekla i narod je prelazio prema Jerihonu. ¹⁷Svećenici koji su nosili Kovčeg saveza Jahvina stajahu na suhu usred Jordana i prelažaše Izrael po suhu sve dok sav narod ne prijeđe preko rijeke.

Dvanaest spomen-kamenova

4 Pošto je sav narod prešao preko Jordana, reče Jahve Jošui: ²»Izaberite iz naroda dvanaest ljudi, od svakoga plemena po jednoga, ³i zapovjedite im: 'Dignite odavde, iz sredine Jordana - s mjesta gdje stoje noge svećenika - dvanaest kamenova koje ćete ponijeti sa sobom i položiti na mjestu gdje budete noćas prenoćili.'«

⁴Tada pozva Jošua dvanaest ljudi koje je bio izabrao između sinova Izraelovih, iz svakoga plemena po jednoga čovjeka, ⁵i reče im: »Idite pred Kovčeg Jahve, Boga svoga, u sredinu Jordana, i neka svaki donese na svojim ramenima po jedan kamen prema broju plemena Izraelovih. ⁶To će biti na spomen među vama. Kad vas jednoga dana budu pitala vaša djeca: 'Što vam znače ovi kamenovi?' - ⁷reći ćete im: 'Voda se Jordana

razdijelila pred Kovčegom saveza Jahvina kad je prelazio preko Jordana.' I ovo će kamenje biti vječni spomen sinovima Izraelovim.«

⁸Izraelci učine kako im je zapovjedio Jošua: uzmu dvanaest kamenova iz sredine Jordana, prema broju plemena Izraelovih, kako je Jahve naredio Jošui; prenesu ih do svoga noćišta i polože ondje. ⁹Zatim Jošua postavi usred Jordana dvanaest kamenova na mjesta gdje su stajale noge svećenika koji su nosili Kovčeg saveza. Ondje stoje i danas.

Svršetak prijelaza

¹⁰Svećenici koji su nosili Kovčeg saveza stajali su usred Jordana, sve dok se nije izvršilo sve što je Jahve zapovjedio Jošui da narod izvrši, sasvim onako kao što Mojsije bijaše naredio Jošui. A narod je žurno prelazio. ¹¹Pošto je sav narod prešao, prijeđu i svećenici s Kovčegom saveza Jahvina i krenu pred narodom. ¹²Tada sinovi Rubenovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manašeova u bojnoj opremi stanu na čelo sinova Izraelovih, kao što im bijaše zapovjedio Mojsije. ¹³Oko četrdeset tisuća naoružanih ljudi prešlo je pred Jahvom da se bori na Jerihonskim poljanama. ¹⁴Toga dana uzvisi Jahve Jošuu pred svim Izraelom i svi ga se bojahu, kao nekoć Mojsija, u sve dane njegova života.

¹⁵Jahve reče Jošui: ¹⁶»Zapovjedi svećenicima koji nose Kovčeg saveza neka izađu iz Jordana.« ¹⁷Tada Jošua zapovjedi svećenicima: »Izađite iz Jordana!« ¹⁸A čim su svećenici koji su nosili Kovčeg saveza Jahvina izašli iz Jordana i stali nogama na suho, vrate se vode Jordana na svoje mjesto i poteku kao i prije preko svojih obala.

Evandjelje po Luki

I. KRSTITELJEVO I ISUSOVO ROĐENJE I SKROVITI ŽIVOT

Ostavlja Kafarnaum i prolazi Judejom

⁴²Kad osvanu dan, iziđe i pođe na samotno mjesto. I mnoštvo ga tražilo. Dođoše k njemu i zadržavahu ga da ne ode od njih. ⁴³A on im reče: "I drugim gradovima treba da navješćujem evandjelje o kraljevstvu Božjem. Jer za to sam poslan." ⁴⁴I naučavaše po sinagogama judejskim.

Prva četiri učenika

5 Dok se jednom oko njega gurao narod da čuje riječ Božju, stajaše on pokraj Genezaretskog jezera. ²Spazi dvije lađe gdje stoje uz obalu; ribari bili izašli iz njih i ispirali mreže. ³Uđe u jednu od tih lađa; bila je Šimunova pa zamoli Šimuna da malo otisne od kraja. Sjedne te iz lađe poučavaše mnoštvo.

⁴Kada dovrši pouku, reče Šimunu: "Izvezi na pučinu i bacite mreže za lov." ⁵Odgovori Šimun: "Učitelju, svu smo se noć trudili i ništa ne ulovismo, ali na tvoju riječ bacit ću mreže." ⁶Učiniše tako te uhvatiše veoma mnogo riba; mreže im se gotovo razdirale. ⁷Mahnuše drugovima na drugoj lađi da im dođu pomoći. Oni dođoše i napuniše obje lađe, umalo im ne potonuše.

⁸Vidjevši to, Šimun Petar pade do nogu Isusovih govoreći: "Idi od mene! Grešan sam čovjek, Gospodine!" ⁹Zbog lovine riba što ih uloviše bijaše se zapanjio on i svi koji bijahu s njime, ¹⁰a tako i Jakov i Ivan, Zebedejevi sinovi, drugovi Šimunovi. Isus reče Šimunu: "Ne boj se! Odsada ćeš loviti ljude!" ¹¹Oni izvukoše lađe na kopno, ostaviše sve i pođoše za njim.

Stari zavjet

Jošua

U obećanoj zemlji

Jošuina knjiga pripovijeda o tome kako su Izraelci napokon ušli u obećanu zemlju, zauzeli je i razdijelili na dvanaest plemena. No to je samo prvi u dugom nizu biblijskih spisa koji seže sve do Druge knjige o Kraljevima, u kojima se pripovijedaju počeci Izraelove povijesti u obećanoj zemlji. Nije to samo prikaz povijesnih događaja, već puno više teologija povijesti, i to pod dvama različitim vidicima: prvo, ti spisi gledaju na tijek povijesti kao na jedinstveno djelo Božje, u kojem se otkriva njezin duboki smisao sadržan već u Božjem djelu izbavljenja naroda iz Egipta; drugo, upravo Izlazak kao normativni model Izraelove memorije istodobno predstavlja i glavni kriterij teologije povijesti. Pisci tih spisa biraju i oblikuju svoju građu prema tom kriteriju. Povijesni događaji promatraju se u svjetlu ispunjenja Božjih obećanja, na jednoj i vjernosti naroda Božjega Zakonu (Tori), na drugoj strani. U književnom pogledu ti tekstovi najčešće imaju epski i liturgijski karakter. Zato te povijesne biblijske knjige suvremena biblijska znanost zove i Prednji proroci, za razliku od onih kasnijih koji su to u pravom smislu riječi. Prednji proroci opisuju kako je Izrael nastojao društveni poredak Tore ostvariti u obećanoj zemlji.

Jošua kao Mojsijev nasljednik

Već u prvom retku Jošua je predstavljen kao Mojsijev nasljednik: »Poslije smrti Mojsija, sluge Jahvina, reče Jahve Jošui, sinu Nunovu, pomoćniku Mojsijevu: 'Moj je sluga Mojsije umro; zato sada ustani, prijeđi preko Jordana, ti i sav taj narod, u zemlju koju dajem sinovima Izraelovim« (Jš 1,1-2). Samo Jošuino ime (»Jahve je pomoć«) označava i njegovo poslanje. On je u Pentateuhu više puta predstavljen kao »pomoćnik« Mojsijev (Izl 24, 13; 33, 11; Br 11, 28; Pnz 1, 38), ali i kao »ratnik« (Izl 17, 9-16). No on je iznad svega »čovjek u kome ima duha«, pa Mojsije treba po Jahvinu nalogu na nj položiti ruke da bude njegov nasljednik (Br 27, 18; Pnz 1, 38; 3, 28; 34, 9). Iako je u knjizi opisan kao hrabar junak koji vodi mnoge bitke da bi Izraelci zaposjeli zemlju koju im je Bog po njihovim praocima i po Mojsiju obećao dati u baštinu, ipak prevladava crta vjernosti poslanju koje je preko Mojsija dobio od Jahve. On je samo nastavljač Mojsijeva poslanja u službi naroda i sredstvo preko kojega Jahve očituje svoju pomoć. Zato je u knjizi Sudaca jednostavno nazvan »slugom Jahvinim« (Suci 2, 8).

15. tjedan, 72. dan čitanja, četvrtak, 9. ožujka 2017.

Jš 4, 19-7, 15
Lk 5, 12-26

Znakovi Božje svemogućnosti

Poruka Jošuline knjige bit će nam razumljivija ako znademo da je ona nastajala u teško vrijeme babilonskog sužanštva i poslije njega. Tada se posebno bolno postavljalo pitanje odnosa Izraelaca prema njihovoj zemlji. Zašto su morali izgubiti zemlju, sveti grad Jeruzalem i hram gdje je narod štovao Jahvu? Pisac pokušava dati odgovor gledajući natrag i tumačeći zauzimanje zemlje pod Jošuinim vodstvom kao ispunjenje Božjeg obećanja. Prije prijelaza preko Jordana Jošua zapovijeda narodu: »Posvetite se za sutra, jer će sutra Jahve učiniti čudesa među vama« (Jš 3, 5). Zemlja je Jahvin dar njegovu narodu koji ju je izgubio svojim otpadom odnosno priklanjanjem poganskim božanstvima koja nije istrijebio kad se u njoj nastanio. Zato je u knjizi tako snažno naglašena činjenica da Izraelci prilikom osvajanja Jerihona nisu do kraja učinili herem, to jest grad nije bio »predan uništenju sa svime što je u njemu« (6, 17). Svi narodi koji su se u to vrijeme borili za zemlju činili su to u ime svoga božanstva. Dotadašnje žitelje, s njihovim božanstvima i kultom trebalo je uništiti, a grad posvetiti svome božanstvu.

Pad Jerihona

Pišući sedam stoljeća kasnije, pisac Jošuline knjige ne opisuje herem već ga tumači u svjetlu povijesti spasenja. A sama činjenica da ga Izraelci nisu proveli govori kako Jerihon nije pao njihovom borbom već Jahvinom pomoći. Umjesto opisivanja ratne vještine opsjedanja i odlučujućeg udara na gradske zidine i njihovo probijanje, Jošulina knjiga govori o tome kako Izraelci u procesiji stupaju za Kovčegom saveza koji nose svećenici obilazeći tako šest dana oko grada. Sedmoga dana, »kad se zaori glas truba i bojni povici naroda, padoše bedemi i narod prodrije u grad, svatko odande gdje se našao, i osvojiše ga« (6, 20). U strogo povijesnom smislu, ostaje zagonetka kako je grad pao. Ruševine najstarijeg grada na svijetu davno su iskopane i dobro proučene. Grad je više puta razaran i obnavljan, ali nijedno od tih razaranja ne odgovara vremenu kad su ga zauzeli Izraelci. Tako po uzoru na pripovijedanje prijelaza preko Crvenog mora i ovdje pisac želi ponajprije naglasiti da je i prijelaz preko Jordana i zauzimanje Jerihona čin svemogućnosti Jahve koji je svoj narod čudesno izveo iz Egipta.

Jošua

I. OSVAJANJE OBEĆANE ZEMLJE

Dolazak u Gilgal

¹⁹Narod je izašao iz Jordana desetog dana prvoga mjeseca. Tada se utaborio u Gilgalu, istočno od Jerihona. ²⁰A onih dvanaest kamenova što su ih uzeli sa sobom iz Jordana Jošua postavi u Gilgalu. ²¹Tada reče Izraelcima: »Ako potomci vaši upitaju jednoga dana svoje očeve: 'Što znači ovo kamenje?' - ²²vi ih poučite ovako: 'Izrael je ovdje po suhu prešao preko Jordana ²³jer je Jahve, Bog vaš, osušio pred vama vodu Jordana dok ne prijeđoste, kao što je učinio Jahve, Bog vaš, s Morem crvenim kad ga je osušio pred nama dok ne prijeđosmo. ²⁴A sve to, da bi znali svi narodi zemlje koliko je moćna ruka Jahvina, i vi sami da se svagda bojite Jahve, Boga svoga.'«

Strah narodâ na zapadnoj obali Jordana

5 Pošto su čuli svi kraljevi amorejski na zapadnoj strani Jordana i svi kraljevi kanaanski koji bijahu uz more da je Jahve osušio Jordan pred Izraelcima dok ne prijeđoše, zastade im srce i nestade im junaštva pred Izraelcima.

Obrezivanje Židova u Gilgalu

²U to vrijeme Jahve reče Jošui: »Načini sebi kamene noževe i ponovno obreži Izraelce.«

³Jošua načini sebi kamene noževe i obreza Izraelce na brežuljku Aralotu.

⁴A evo zašto ih je Jošua obrezao: sve ljudstvo što je izišlo iz Egipta, sve što mogaše nositi oružje, pomrlo je na putu kroz pustinju.

⁵Svi oni bijahu obrezani, ali nije bio obrezan nitko koji se rodio na putu kroz pustinju, poslije izlaska iz Egipta, ⁶jer su četrdeset godina Izraelci lutali pustinjom dok ne pomriješe svi za oružje sposobni koji bijahu izišli iz Egipta; nisu slušali glasa Jahvina te im se Jahve zakleo da njihove oči neće vidjeti zemlju koju je obećao njihovim ocima - zemlju u kojoj teče mlijeko i med. ⁷Na njihovo je mjesto podigao sinove njihove i njih je Jošua obrezao: nisu bili

obrezani jer se na putu nije obrezivalo. ⁸Kad je bio obrezan sav narod, počivali su u taboru sve dok nisu ozdravili. ⁹Tada reče Jahve Jošui: »Danas skidoh s vas sramotu egipatsku.« I prozva se ono mjesto Gilgal sve do naših dana.

Svetkovanje Pashe

¹⁰Izraelci se, dakle, utaboriše u Gilgalu i ondje na Jerihonskim poljanama proslaviše Pashu uvečer četrnaestoga dana u mjesecu. ¹¹A sutradan poslije Pashe, upravo toga dana, blagovali su od uroda one zemlje: beskvasna kruha i pržena zrnja. ¹²I mana je prestala padati čim su počeli jesti plodove zemlje. Tako Izraelci nisu više imali mane, nego su se te godine hranili plodovima zemlje kanaanske.

3. OSVAJANJE JERIHONA

Objava Božja

¹³Kad se Jošua približio gradu Jerihonu, podiže oči i ugleda čovjeka kako pred njim stoji s isukanim mačem u ruci. Jošua mu pristupi i upita ga: "Jesi li ti s nama ili s našim neprijateljima?" ¹⁴A on odgovori: "Ne, ja sam vođa vojske Jahvine i upravo sam došao ..." Tada Jošua pade ničice, pokloni mu se i reče: "Što zapovijedaš Gospodaru, sluzi svome?" ¹⁵A vođa vojske Jahvine odgovori Jošui: "Skinu obuću s nogu svojih, jer je sveto mjesto na kojem stojiš." I Jošua učini tako.

Pad Jerihona

6 A Jerihon stajaše silno utvrđen i zatvoren pred sinovima Izraelovim. Nitko nije izlazio niti je tko ulazio. ²Tada Jahve reče Jošui: "Evo, predajem ti u ruke Jerihon i kralja njegova s ratnicima. ³Svi vi ratnici obiđite oko grada jedanput na dan. Tako činite šest dana. ⁴A sedam svećenika neka nose pred Kovčegom sedam truba od ovnujskih rogova. Sedmoga dana obiđite sedam puta oko grada, a svećenici neka trube u trublje.

Jošua

I. OSVAJANJE OBEĆANE ZEMLJE

⁵Pa kad otežući zatrupe u rog ovnujski, neka sav narod, čim čuje glas trube, podigne silnu bojnu viku. I srušit će se gradski bedemi, a narod neka tada ulazi svaki odande gdje se nađe."

⁶Jošua, sin Nunov, pozva k sebi svećenike i reče im: "Uzmite Kovčeg saveza, a sedam svećenika neka ponese sedam truba od rogova ovnujskih pred Kovčegom Jahvinim."

⁷A narodu reče: "Pođite i obiđite oko grada, a ratnici neka idu pred Kovčegom Jahvinim."

⁸I bi kako je Jošua zapovjedio narodu. Pođe sedam svećenika noseći trube od rogova ovnujskih: trubili su u rogove, a Kovčeg Jahvin išao za njima. ⁹Ratnici pođoše pred svećenicima koji su trubili u trube, a zalaznica krenu za Kovčegom. Stupali su tako dok se glas truba razlijegao.

¹⁰A narodu bijaše zapovjedio Jošua govoreći: "Ne vičite i ne dajte glasa od sebe i nijedna riječ neka se ne čuje iz vaših usta dok vam ne kažem: 'Vičite!' Tada neka odjekne bojna vika."

¹¹I naredi da Kovčeg Jahvin obiđe jednom oko grada pa da se vrate u tabor i ondje prenoće. ¹²Sutradan urani Jošua, a svećenici ponesu Kovčeg saveza. ¹³A sedam svećenika koji su nosili sedam truba od rogova ovnujskih pođu pred Kovčegom Jahvinim. Idući trubili su u trube, ratnici išahu pred njima, a zalaznica pak za Kovčegom Jahvinim dok su trube odjekivale.

¹⁴Tako i drugog dana obiđu jednom oko grada pa se vrate natrag u tabor. Tako su činili šest dana. ¹⁵A sedmoga dana zorom ustanu i obiđu oko grada istim onakvim redom sedam puta. Samo su toga dana obišli oko grada sedam puta.

Jerihon - "herem" Jahvi

¹⁶Za sedmog obilaska snažno zatrupe svećenici u rogove, a Jošua reče narodu: "Kličite bojne poklike jer vam je Jahve predao grad! ¹⁷Grad neka bude 'herem' Jahvi - uklet i

predan uništenju sa svime što je u njemu. Samo bludnica Rahaba da ostane živa i svi koji budu s njom u kući, jer je ona sakrila uhode koje smo poslali. ¹⁸A čuvajte se svega ukletog u gradu da i sami ne budete prokleti što ste uzeli ukleto, jer biste time navukli prokletstvo na tabor i unesrećili ga. ¹⁹Zato sve srebro i zlato, sve bakreno i željezno posuđe neka bude posvećeno Jahvi i pohranjeno u riznicu."

²⁰Tada povika narod i odjeknuše trube. Kada se zaori glas truba i bojni povici naroda, padoše bedemi i narod prodrije u grad, svatko odande gdje se našao, i osvojiše ga. ²¹I tada izvršiše kletvu ništeći oštricom mača sve što bijaše u gradu: muško i žensko, staro i mlado, volove, ovce i magarad.

Rahabina kuća pošteđena

²²A onoj dvojici što su uhodili zemlju reče Jošua: "Idite u kuću one bludnice pa izvedite ženu sa svima njezinima, kako joj se zakleste."

²³I mladi ljudi, uhode, odoše te izvedoše Rahabu, njezina oca i njezinu majku, braću i svu rodbinu. Izvedoše sve njezine i smjestiše ih izvan izraelskog tabora.

²⁴Spališe grad i sve što bijaše u njemu: uzeše samo srebro, zlato, tučano i željezno posuđe i staviše u riznicu Doma Jahvina. ²⁵Ali bludnicu Rahabu, svu njenu obitelj i sve njihovo poštedi Jošua. Ona ostade među Izraelcima sve do danas, jer je sakrila glasnike koje je poslao Jošua da uhode Jerihon.

²⁶Tada izreče Jošua ovu kletvu:

"Proklet bio pred licem Jahve čovjek koji pokuša da ponovo gradi Jerihon: gradio mu temelje na svom prvencu, podizao mu vrata na svome mezimcu!"

²⁷Jahve je bio s Jošuom te se pronio glas o njemu po svojoj zemlji.

Jošua

I. OSVAJANJE OBEĆANE ZEMLJE

Kršenje kletve i neuspjeh kod Aja

7 Ali se sinovi Izraelovi teško ogriješiše o "herem", jer je Akan, sin Karmija, sina Zabdijeva, sina Zerahova, od plemena Judina, uzeo od ukletih stvari, i Jahve se razgnjevi na sinove Izraelove.

²Jošua pak posla ljude iz Jerihona u Aj, koji leži istočno od Betela, i reče im: "Uziđite onamo, izvidite kraj!" Ljudi odoše te izvidješe Aj. ³Vrativši se k Jošui, rekoše mu: "Ne treba da onamo uzlazi sav narod; dvije do tri tisuće ljudi neka idu da osvoje Aj. Ne muči onamo sav narod, jer je ondje malo svijeta."

⁴Pođe onamo oko tri tisuće ljudi od svega naroda, ali su morali pobjeći pred onima iz Aja.

⁵Ajani pobiše oko trideset i šest ljudi i tjerali su ih ispred svojih vrata do Šebarima: pobili su ih na strmini. Klonu tada srce narodu kao da mu je voda u žilama.

Jošua molitva i Jahvin odgovor

⁶Razdrije Jošua haljine svoje i baci se ničice pred Kovčegom Jahvinim, i ostade tako do večeri, on i starješine u Izraelu, posuvši glave pepelom. ⁷Tada reče Jošua: "Jao, Gospode Jahve, zašto si preveo ovaj narod preko Jordana? Da nas predaš u ruke Amorejaca da nas pobiju? Kamo sreće da smo stali s onu stranu Jordana! ⁸Oprosti, Gospode! Što drugo da rečem kad je Izrael okrenuo leđa pred svojim neprijateljima? ⁹Ako to čuju Kanaanci i ostali žitelji zemlje, udružiti će se protiv nas da zbrišu ime naše sa zemlje. Što ćeš, dakle, učiniti za veliko ime svoje?"

¹⁰A Jahve odgovori Jošui: "Ustani! Zašto si pao ničice? ¹¹Izrael je sagriješio: prekršili su Savez kojim sam ih vezao. Zaista, uzeše ukleto, porobiše, posakrivaše i prisvojiše. ¹²I zato Izraelci ne mogu izdržati pred svojim neprijateljima, okreću leđa pred protivnicima jer su postali ukleti. Ja ne mogu više biti s vama ako iz svoje sredine ne maknete proklete. ¹³Ustani! Sazovi narod na posvećenje i reci mu: Posvetite se za sutra, jer ovako govori Jahve, Bog Izraelov: 'Kletva je u

tebi, Izraele; i nećeš izdržati pred svojim neprijateljima sve dok ne odstranite kletvu iz svoje sredine.' ¹⁴Zato sutra zorom pristupite pleme za plemenom; iz plemena koje odredi Jahve prići će rod za rod, a onda iz roda koji označi Jahve pristupiti će obitelj po obitelj, a iz obitelji koju označi Jahve pristupiti će čovjek za čovjekom. ¹⁵I tko se tada nađe s ukletom stvari, neka se spali on i sve što mu pripada, jer je prekršio Savez Jahvin i osramotio Izraela."

Evandjelje po Luki

I. KRSTITELJEVO I ISUSOVO ROĐENJE I SKROVITI ŽIVOT

Ozdravljenje gubavca

¹²I dok bijaše u jednom gradu, gle čovjeka puna gube! Ugledavši Isusa, padne ničice i zamoli ga: "Gospodine, ako hoćeš, možeš me očistiti." ¹³Isus pruži ruku i dotakne ga se govoreći: "Hoću, očisti se!" I odmah nesta gube s njega. ¹⁴I zapovjedi mu: "Nikome ni riječi, nego otiđi, pokaži se svećeniku i prinesi za svoje očišćenje kako propisa Mojsije, njima za svjedočanstvo."

¹⁵Glas se o njemu sve više širio i silan svijet grnuo k njemu da ga sluša i da ozdravi od svojih bolesti. ¹⁶A on se sklanjao na samotna mjesta da moli.

Ozdravljenje uzetoga

¹⁷I jednog je dana on naučavao. A sjeđahu ondje farizeji i učitelji Zakona koji bijahu došli iz svih galilejskih i judejskih sela i Jeruzalema. A sila ga je Gospodnja nukala da liječi.

¹⁸I gle, ljudi doniješe na nosiljci čovjeka koji bijaše uzet. Tražili su da ga unesu i stave preda nj. ¹⁹Budući da zbog mnoštva nisu našli kuda bi ga unijeli, popnu se na krov te ga između crepova s nosiljkom spuste u sredinu pred Isusa. ²⁰Vidjevši njihovu vjeru reče on: "Čovječe, otpušteni su ti grijesi!" ²¹Pismoznanci i farizeji počеше mudrovati: "Tko je ovaj što huli? Tko može grijeha otpuštati doli Bog jedini?" ²²Proniknuvši njihovo mudrovanje, upita ih Isus: "Što mudrujete u sebi? ²³Što je lakše? Reći: 'Otpušteni su ti grijesi' ili reći: 'Ustani i hodi?'" ²⁴Ali da znate: Vlastan je Sin Čovječji na zemlji otpuštati grijeh!" I reče uzetomu: "Tebi zapovijedam: ustani, uzmi nosiljku i idi kući!" ²⁵I on odmah usta pred njima, uze na čemu ležaše i ode kući slaveći Boga.

²⁶A sve obuze zanos te su slavili Boga i puni straha govorili: "Danas vidjesmo nešto neviđeno!"

15. tjeđan,
73. dan ćitanja, petak, 10. oŹujka 2017.

Jš 7,16-9,27
Lk 5, 27-39

Ponovljeni zakon

II. JAHVINA DJELA OBVEZUJU JAHVIN NAROD

Otkrivanje i kažnjavanje krivca

¹⁶Urani Jošua ujutro i pozva Izraela po plemenima; pristupiše i otkri se pleme Judino.

¹⁷Potom pristupi rod za rodom iz plemena Judina i pronađe se rod Zerahov. Pristupiše obitelji roda Zerahova, domaćin jedan za drugim, i pronađoše obitelj Zabdijevu. ¹⁸Naposljetku naredi Jošua da pristupi obitelj Zabdijeva, muškarac jedan za drugim, i pronašao se Akan, sin Karmija, sina Zabdijeva, sina Zerahova, od plemena Judina.

¹⁹Tada reče Jošua Akanu: "Sine moj, daj slavu Jahvi, Bogu Izraelovu, i priznaj mu što si učinio; objasni što si učinio i nemoj mi ništa tajiti."

²⁰Akan reče Jošui: "Zaista, ja sagriješih Jahvi, Bogu Izraelovu, i evo što sam učinio: ²¹vidjeh u plijenu lijep šinearski plašt, dvije stotine srebrnjaka i zlatnu šipku vrijednu pedeset srebrnjaka, pa se polakomih i uzeh sebi. Eno je sve zakopano usred moga šatora, a srebro je odozdo."

²²Tada uputi Jošua poslanike, koji otrčaše u šator. I gle, sve bijaše zakopano u šatoru, a odozdo srebro. ²³Uzmu sve iz šatora i donesu Jošui i starješinama Izraelovim i prostriješe sve pred Jahvu.

²⁴Tada uze Jošua Akana, sina Zerahova, i srebro, plašt i zlatnu šipku, i sve sinove i kćeri njegove, volove njegove i magarad, i ovce, šator njegov i sve što bijaše njegovo te ga izvede u dolinu Akor. Pratio ih sav Izrael.

²⁵Reče Jošua: "Kako si ti nas unesrećio, tako danas tebe unesrećio Jahve!" I kamenova ga sav Izrael.

²⁶Potom navališe na njega gomilu kamenja, koje stoji do danas. Tako se Jahve ublaži od svoga žestoka gnjeva. Zbog toga se događaja prozva ono mjesto dolina Akor i tako se zove do danas.

4. OSVAJANJE AJA

Jahvine zapovijedi Jošui

8 Tada reče Jahve Jošui: "Ne boj se i ne strahuj! Uzmi sa sobom sve ratnike, ustani i navali na Aj. Gle, predajem ti u ruke ajškoga kralja, njegov narod, grad i zemlju njegovu. ²Učini s Ajem i s njegovim kraljem kao što si učinio s Jerihonom i njegovim kraljem; ali vam je slobodno da prigrabite plijen iz njega i njegovu stoku. Postavi gradu zasjedu s leđa."

³Spremi se Jošua da navali na Aj i svi ratnici s njime. Izabrao je trideset tisuća junaka i poslao ih noću; ⁴dade im zapovijed: "Pazite! Poći ćete u zasjedu gradu s leđa, ali da ne budete predaleko od grada i budite svi spremni. ⁵A ja i sav narod koji me prati primaknut ćemo se gradu; i kada ljudi iz Aja izađu pred nas, mi ćemo kao i prije pobjeći ispred njih. ⁶Oni će onda navaliti za nama dok ih ne odvedemo od grada jer će misliti: 'Bježe ispred nas kao i prije.' ⁷Tada provalite iz zasjede i zauzmite grad: Jahve, Bog vaš, predat će vam ga u ruke. ⁸Kad jednom osvojite grad, spalite ga ognjem. Učinite to po Jahvinoj zapovijedi. Pazite, to vam zapovjedih."

⁹Jošua ih posla i oni odoše u zasjedu te se smjestiše između Betela i Aja, gradu sa zapada. A Jošua provede noć među narodom.

¹⁰Uranivši, Jošua ujutro prebroja narod i pođe sa starješinama Izraelovim pred narodom na Aj. ¹¹Svi ratnici krenu s njim i kad se primaknu gradu, utabore se Aju sa sjevera, tako da je između njih i mjesta bila ravnica. ¹²Jošua uze oko pet tisuća ljudi i namjesti zasjedu između Betela i Aja, gradu sa zapadne strane. ¹³A narod se smjesti u tabor, koji je bio na sjeveru grada, dok je njegova zalaznica bila na zapadu grada. Jošua opet provede noć usred naroda.

Bitka za Aj

¹⁴Kad je sve to vidio ajški kralj, požuri se te izađe on i sav njegov narod niz obronak

Ponovljeni zakon

II. JAHVINA DJELA OBVEZUJU JAHVIN NAROD

prema Arabi u boj protiv Izraela. A nisu ni slutili da je iza grada namještena zasjeda. ¹⁵Tada Jošua i sav Izrael nagnu bježati kao da su ih pobijedili. I bježali su putem prema pustinji. ¹⁶Ajani nato pozvaše sve iz grada i dadoše se za njima u potjeru te, goneći Jošuu, odvoje se od grada. ¹⁷I ne ostade nitko u Aju i Betelu da nije pošao za Izraelcima. Ostavili su grad otvoren i gonili Izraelce.

¹⁸Tada reče Jahve Jošui: "Zamahni kopljem što ti je u ruci prema Aju: predajem ti ga u ruke." I podiže Jošua koplje što mu bješe u ruci i zamahnu prema gradu. ¹⁹I tek što je podigao ruku, dignu se ljudi iz zasjede i potrče prema gradu, osvoje ga i umah ga ognjem zapale.

Pokolj građana Aja

²⁰Kada se oni iz Aja obazreše, imadoše što vidjeti: dim se dizao iz grada prema nebu. I nitko od njih nije imao kuda uteći ni tamo ni amo. Tada se narod koji je bježao prema pustinji okrenuo prema progoniteljima. ²¹Vidjevši Jošua i sav Izrael da je zasjeda zauzela grad i da se diže dim iz grada, vrata se i udare na ljude iz Aja. ²²Njihovi su im izašli u susret iz grada, i tako se oni iz Aja nađoše posred Izraelaca, opkoljeni i s jedne i s druge strane: biše pobijeni tako te ni jedan ne ostade živ niti uteče. ²³A kralja Aja uhvatiše živa i dovedoše ga Jošui. ²⁴Kad su Izraelci pobili sve stanovnike Aja na otvorenu polju i u pustinji, kuda su ih gonili, i kada svi padoše od mača, vratiše se Izraelci u Aj i sasjekoše mačem sve što bješe u njemu. ²⁵Bilo je dvanaest tisuća onih koji su izginuli toga dana, ljudi i žena - sav Aj.

Prokletstvo i razaranje

²⁶Jošua nije spuštao ruke kojom bijaše zamahnuo kopljem sve dok nisu poubijani svi stanovnici Aja. ²⁷Samo stoku i plijen iz onoga grada razdijele među sobom Izraelci, kao što je Jahve zapovjedio Jošui.

²⁸Jošua spali Aj i učini ga za sve vijeke ruševinom, pustim mjestom do danas. ²⁹Kralja ajskoga objesi o drvo do večeri. O zapadu sunčanom zapovjedi Jošua te skinuše truplo s drveta, baciše ga pred gradska vrata i nabacaše na nj veliku gomilu kamenja, koja stoji i danas.

5. ŽRTVA I ČITANJE ZAKONA NA GORI EBALU

Žrtvenik od neklesanog kamena

³⁰Tada podiže Jošua žrtvenik Jahvi, Bogu Izraelovu, na gori Ebalu, ³¹kao što je zapovjedio Mojsije, sluga Jahvin, svim sinovima Izraelovim i kako je napisano u Mojsijevoj knjizi Zakona: žrtvenik od grubog kamena, neklesanog željezom. Na njemu bi prinesena Jahvi žrtva paljenica i pričesnica.

Čitanje Zakona

³²Tu na kamenju Jošua prepíše Zakon Mojsijev koji bješe napisan za sinove Izraelove. ³³I sav Izrael i njegove starješine, glavari narodni i suci, došljaci i domaći, stanu s obje strane Kovčega prema svećenicima i levitima koji su nosili Kovčeg saveza Jahvina - polovina prema gori Gerizimu, a polovina prema gori Ebalu - da bi se blagoslovio puk Izraelov prema obredu koji zapovjedi Mojsije. ³⁴Tada pročita Jošua svaku riječ Zakona, blagoslov i prokletstvo, sve kako je napisano u knjizi Zakona.

³⁵Nije Jošua propustio nijedne Mojsijeve naredbe, nego ih je sve pročitao pred saborom svih Izraelaca, pred ženama, djecom i došljacima koji su išli s njima.

Ponovljeni zakon

III. SAVEZ S BOGOM

6. SPORAZUM IZMEĐU IZRAELACA I GIBEONACA

Savez protiv Izraela

9 O tim su događajima čuli svi kraljevi s onu stranu Jordana - u Gorju, u Šefeli i duž čitave obale Velikoga mora sve do Libanona: Hetiti, Amorejci, Kanaanci, Perišani, Hivijci, Jebusejci - ²pa se svi udružije da složno udare protiv Jošue i Izraela.

Varka Gibeonaca

³A stanovnici Gibeona, poučeni onim što Jošua učini Jerihonu i Aju, ⁴dosjete se lukavstvu. Uzmju hiniti da su putnici: bace na svoje magarce stare vreće i vinske mješine, poderane i zakrpene. ⁵Obuli su na noge rabljenu i pokrpanu obuću i vrgli na se staru odjeću. Sav kruh što su ga ponijeli na put bijaše suh i razdrobljen.

⁶Stigoše Jošui u gilgalski tabor i rekoše njemu i ljudima Izraelcima: "Dolazimo iz daleke zemlje, sklopite savez s nama." ⁷Ali ljudi Izraelci kažu tim Hivijcima: "Tko zna ne živite li možda među nama? Kako ćemo, dakle, sklopiti savez s vama?" ⁸A oni odgovore Jošui: "Tvoje smo sluge!" Jošua ih upita: "Tko ste i odakle dolazite?" ⁹Odgovore: "Daleka je zemlja iz koje dolaze tvoje sluge u ime Jahve, Boga tvojega: čuli smo za slavu njegovu i za sve što je učinio u Egiptu ¹⁰i za ono što je učinio dvojici kraljeva amorejskih koji su vladali s onu stranu Jordana - Sihonu, kralju hešbonskom, i Ogu, kralju bašanskom u Aštarotu. ¹¹Tada nam rekoše naše starješine i svi u našoj zemlji: 'Opskrbite se hranom za put, pođite im u susret i recite im: Vaše smo sluge, sklopite dakle savez s nama.' ¹²Evo našega kruha: vruć smo ponijeli na put od kuća svojih kada smo krenuli k vama, a sada je, evo, suh i razdrobljen. ¹³A ovo su vinski mjevovi: nove smo ih nalili, pa su se, evo, već poderali; i haljine naše i obuća već su trošni od dalekog puta."

¹⁴I povjeroše im ljudi po putnoj opskrbi,

ne pitajući Jahvu što će im reći. ¹⁵Jošua uglavi s njima mir i sklopi savez s njima da će ih poštediti. I glavari se na to zakunu.

¹⁶A poslije tri dana, pošto su sklopili s njima savez, saznalo se da su im susjedi i da žive usred Izraela. ¹⁷Tada krenu Izraelci iz tabora i stignu u njihove gradove, a to su bili Gibeon, Kefira, Beerot i Kirjat Jearim. ¹⁸Ali ih nisu napali sinovi Izraelovi, jer su im se glavari zajednice zakleli Jahvom, Bogom Izraelovim. Ali sva zajednica poče rogoboriti protiv glavara.

Položaj Gibeonaca

¹⁹Tada svi glavari rekoše zajednici: "Mi smo im se zakleli Jahvom, Bogom Izraelovim, i zato ih ne smijemo dirati. ²⁰Evo što ćemo: pustimo ih da žive, kako nas ne bi stigla srdžba zbog zakletve kojom smo se zakleli." ²¹Još dometnuše glavari: "Neka žive i neka budu drvosječe i vodonoše svoj zajednici." Sva zajednica prihvati što rekoše glavari.

²²Jošua pozva Gibeonce i reče im: "Zašto nas prevariste govoreći: 'Vrlo smo daleko od vas', kad eto živite usred nas? ²³Zato će sada na vama biti kletva i nikada neće nestati među vama ropstva: bit ćete drvosječe i vodonoše za Dom Boga moga."

²⁴Oni odgovore Jošui: "Sa svih strana dolazili su glasovi nama, slugama tvojim, kako je Jahve, Bog tvoj, odredio Mojsiju, sluzi svomu, da će vam dati svu zemlju i da će istrijebiti ispred vas sve stanovnike ove zemlje; silno smo se uplašili od vas za svoje živote i zato smo učinili ovo. ²⁵I sada smo, evo, u tvojim rukama: učini s nama što misliš da je dobro i pravo."

²⁶A on im je učinio ovako: izbavio ih iz ruku sinova Izraelovih te ih nisu pobili. ²⁷I od toga dana naredi im Jošua da sijeku drva i nose vodu, sve do danas, za zajednicu i za žrtvenik Jahvin na mjestu koje se god izabere.

Evandjelje po Luki

I. KRSTITELJEVO I ISUSOVO ROĐENJE I SKROVITI ŽIVOT

Poziv Levija

²⁷Nakon toga iziđe i ugleda carinika imenom Levija gdje sjedi u carinarnici. I reče mu: "Pođi za mnom!" ²⁸On sve ostavi, usta i pođe za njim.

²⁹I Levi mu u svojoj kući priredi veliku gozbu. A s njime bijaše za stolom veliko mnoštvo carinika i drugih. ³⁰Farizeji i pismoznanci njihovi negodovahu i govorahu njegovim učenicima: "Zašto s carinicima i grešnicima jedete i pijete?" ³¹Isus im odgovori: "Ne treba zdravima liječnika, nego bolesnima. ³²Nisam došao zvati pravedne, nego grešnike na obraćenje."

Rasprava o postu

³³A oni mu rekoše: "Učenici Ivanovi, a tako i farizejski, počesto poste i obavljaju molitve, tvoji pak jedu i piju." ³⁴Reče im Isus: "Ne možete svatove prisiliti da poste dok je zaručnik s njima. ³⁵Doći će već dani: kad im se ugrabi zaručnik, tada će postiti, u one dane!"

³⁶A kazivao im je i prispodobu: "Nitko neće otparati krpe s novog odijela da je stavi na staro odijelo. Inače će i novo rasparati, a starom neće pristajati krpa s novoga."

³⁷I nitko ne ulijeva novo vino u stare mješine. Inače će novo vino proderati mješine pa će se i ono proliti i mješine će propasti. ³⁸Nego, novo vino neka se ulijeva u nove mješine!"

³⁹I nitko pijuć staro, ne zaželi novoga. Ta veli se: 'Valja staro!'"